

## **De griffier en de politiek**

**In hoeverre mag een griffier zich bezighouden met politiek? Over deze vraag wordt in den lande heel verschillend gedacht. Misschien een aardig onderwerp voor een collegiale discussie?**

Regionale griffieroverleggen zijn nuttig. Vorige maand vergaderde ik met mijn collega's, waarbij toevallig het onderwerp verkiezingen aan de orde kwam. Wat bleek? Vrijwel alle griffiers van de kring hebben een meer of minder actieve rol bij de voorbereiding van de komende raadsverkiezingen. Sommigen verzorgen een krant of een andere uitgave, maar er zijn er ook die als griffier een complete politieke markt organiseren.

Ik was verbaasd. Zelf verkeer ik in de veronderstelling dat een griffier zich terughoudend moet opstellen als het om politiek gaat. Welnu, als er iets politiek is, dan zijn het wel de verkiezingen.

### **De griffier is er voor 'de raad'**

In de griffierstypologie van professor Arno Korsten (waarover verderop meer) behoor ik kennelijk tot de *legalistische* griffiers. Ik ga er namelijk van uit dat ik griffier ben van 'de raad'. Dat wil zeggen: van het gekozen en geïnstalleerde bestuursorgaan. Ik vond en vind dat er voor mij geen rol is weggelegd in de totstandkoming van de raad. Die is voorbehouden aan de politieke partijen. Uiteraard verleen ik desgevraagd graag procedurele ondersteuning aan de afdeling burgerzaken die de raadsverkiezingen organiseert. Maar de verkiezingen zelf, daar bemoei ik me niet mee. Daar heb ik ook een reden voor.

Stel dat de griffier van een gemeente een actieve rol heeft in – ik noem maar iets – een wervingsactiviteit voor kiezers van de politieke partijen. Hij of zij organiseert een reeks openbare verkiezingsbijeenkomsten, een verkiezingsmarkt of wat dan ook. Er is echter in de gemeente een nieuwe politieke partij die zich warm loopt voor de verkiezingen, maar waarvan de griffier het bestaan niet kent. Die wordt dus er dus niet bij betrokken. Maar die partij blijkt later wel één of meer zetels in de raad te krijgen. Hoe is dan de positie van de griffier ten opzichte van de betreffende fractie? Dan kan er toch geen vertrouwensrelatie meer ontstaan, die nodig is om als onafhankelijk raadsgriffier te opereren?

### **Er is een grijs gebied**

Toch hebben mijn collega's me wel aan het denken gezet. Want deze kwestie ligt niet zo zwart-wit als zij in eerste instantie lijkt. Er zijn rond de verkiezingen zeker zaken te bedenken die geen partijpolitieke lading hebben en die voor 'de raad' van belang zijn.

Denk bijvoorbeeld aan het bevorderen van de opkomst bij de verkiezingen. Los van de vraag waarop iemand stemt is het, voor het latere draagvlak van de raad, van belang dát hij of zij gaat stemmen.

Een ander voorbeeld is het promoten van het raadslidmaatschap op zich. Het is een landelijk probleem dat het moeilijk is om nieuwe raadsleden en fractievolgers te werven. Je kunt toch wel zeggen dat het in het belang van 'de raad' is dat daarin wordt voorzien.

Activiteiten van de griffier in het kader van de verkiezingen zijn dan ook denkbaar. Niettemin blijf ik van oordeel dat griffiers in dit opzicht moeten oppassen. Voordat je het weet ben je buiten je schuld opeens een politieke factor geworden. Door hun persoonlijke houding en integriteit zullen verreweg de meeste griffiers een hoeveelheid krediet bij hun raad hebben opgebouwd, en dus tegen een stootje kunnen. Maar: politieke betrokkenheid blijft voor griffiers een belangrijke valkuil.

## **Typen griffiers**

Professor Arno Korsten heeft in samenwerking met de griffiers van Parkstad Limburg een boekje geschreven over dilemma's in de praktijk van raadsgriffiers. Het heet 'In politiek vaarwater' en het is een aanrader.

Eén van de hoofdstukken gaat over de vraag hoe de griffier zich opstelt ten opzichte van de politiek. Korsten onderscheidt in dit opzicht vier soorten griffiers. De twee uitersten daarvan zijn de 'legalistische griffier', die de politieke profilering van de raad helemaal overlaat aan de fracties en de 'politieke griffier' die sterk politiek opereert. Het moge duidelijk zijn dat ik mezelf, zoals eerder gezegd, tot eerste type reken. Vanuit het adagio: griffier, houd je verre van politiek.

Maar er zijn dus ook collega's die daar heel anders over denken en zich uitgebreid met politiek bemoeien.

Dit onderwerp bevestig weer eens de stelling, dat het functioneren van de griffier sterk afhankelijk is van de plaatselijke cultuur. Er zijn geen twee gemeenten gelijk. Het lijkt me de moeite waard om elkaars ervaringen hierover uit te wisselen. Misschien kan het boekje van Korsten daartoe een aardige aanleiding zijn. Je kunt het gratis downloaden:

<http://www.griffiers.nl/binaries/griffiers/bulk/bijeenkomsten/2009/1/in-politiek-vaarwater.pdf>

Krijn van der Heijden,  
raadsgriffier Zutphen.